

## Sienten kulutus nousuun

Historiantutkimus ei ole kyennyt selvittämään, kuinka kauan ihminen on käyttänyt sieniä ravintonaan tai mitkä olivat varhaisimpia käytettyjä lajeja. Kiinasta on löytynyt 6 000–7 000 vuotta vanhoja kirjallisia lähteitä sienten ruokakäytöstä.

Eri puolilla ja eri aikoina Euroopassa sieniin on suhtauduttu hyvin eri tavoilla. Roomalaiset söivät mielellään sieniä, mutta germaanit ja muut pohjoisen Euroopan kansat eivät niinkään. Sieniruokakulttuurit ovatkin melko paikallisia, ja sienten käyttö on perustunut perimätietoon. Näin samaa sientä voidaan pitää yhdessä maassa herkullisena ruokasienenä ja toisessa kelvottomana tai jopa vaarallisena. Suomen sisälläkin on erilaisia sienikulttuureita. Itä-Suomessa sieniä on käytetty paljon, Etelä-Suomessakin jonkin verran. Länsi- ja Pohjois-Suomessa niitä alettiin käyttää vasta siirtokarjalaisten ja sienikirjojen myötä. Karjalassa sienten, etenkin tattien käyttö, oli yleistä. Petroskoissa ei menty sieneen vaan tattiin.

Kauppa- ja teollisuusministeriön asetus ruokasienten kaupan pitämisestä (489/2006) koskee elintarvikkeina myytäviä ruokasieniä ja niistä tehtyjä sienivalmisteita. Ruokasieniasetuksessa, jota sovelletaan sekä viljeltyihin että luonnosta poimittuihin sieniin, määritellään myytävien ruokasienten vähimmäisvaatimukset, kauppasienten säilytys ja kuljetus sekä vaadittavat pakkausmerkinnät.

Sienivalvonta on haasteellinen osa elintarvikevalvontaa. Valvonta edellyttää kykyä tunnistaa kauppasieniluettelossa mainitut sienet. Olisi ehkä aika järjestää jälleen sienikursseja terveystarkastajille, kuten sienestori Ossi Merta artikkelissaan ehdottaa.

Sienet ovat ravitsevia ja oikein valmistettuna maittavia ja turvallisia elintarvikkeita suoraan luonnosta. Sienestys on oivallista hyötyliikuntaa luonnossa ja sienten valmistus- ja säilömisprosessit kohtuullisen helppoja, mitään järkisyytä ei siis luonnonsienten käytön lisäämiselle ole.

Tapio Välikylä